

14.11.2013

STM/3861/2013

Sisäasiainministeriö
hare@intermin.fi
jukka.tukia@intermin.fi

SISÄASIAINMINISTERIÖ

18. 11. 2013

INRIKESMINISTERIET

Viite: Lausuntopyyntönne 18.10.2013 (dnro SM056:00/2012)

ASIA: HALLITUKSEN ESIITYSLUONNOS RAHANKERÄYSLAIN MUUTTAMISEKSI

Pyysitte sosiaali- ja terveysministeriöltä lausuntoa liittyen hallituksen esitysluonnokseen rahankeräyslain muuttamiseksi. Voimassa oleva rahankeräyslain kokonaisuudistus on tullut voimaan 1.7.2006 ja siihen on tehty sen jälkeen pienempiä muutoksia vuosina 2009 ja 2010. Aikaisempi kokonaisuudistus tehtiin vuonna 1980.

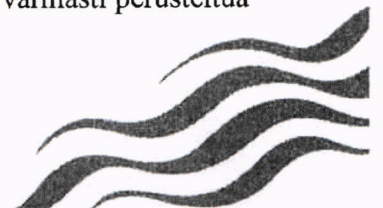
Esitysluonnoksen keskeinen sisältö:

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi rahankeräyslakia siten, että nykyisestä luvansääjayhteisön tarkoituksen yleishyödyllisyyden yksinomaisuusvaatimuksesta luovuttaisiin. Sen varmistamiseksi, että rahankeräyksellä hankittuja varoja ei käytettäisi yksityisen edun edistämiseen, rahankeräyksellä hankitut varat tulisi käyttää yksinomaan yleishyödylliseen tarkoitukseen. Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että Suomen evankelisluterilaisen kirkon ja Suomen ortodoksisen kirkon hiippakunnalla sekä yliopistolaisissa tarkoitetulla yliopistolla olisi oikeus toimeenpanna rahankeräyksiä laissa yksilöityyn keräystarkoitukseen.

Esityksessä ehdotetaan, että rahankeräysten sallittu enimmäistoimenpanoaika pidentettäisiin kahdesta vuodesta viiteen vuoteen. Tähän liittyen lupaviranomaiselle ehdotetaan lisättäväksi mahdollisuus peruuttaa lupa, jos tuottojen käyttö luvassa määrättyyn tarkoitukseen ei ole enää mahdollista. Lisäksi rahankeräyslakiin tehtäisiin eräitä täsmennyksiä ja teknisiä muutoksia ja toimivalta kiinteistön käyttö- ja omistusoikeuden muutosta koskeissa lupa-asioissa siirrettäisiin sisäasiainministeriöltä Poliisihallitukselle.

Sosiaali- ja terveysministeriön lausunto:

Sosiaali- ja terveysministeriön mielestä esitysluonnos vaikuttaa kokonaisuudessaan perustellulta ja huolellisesti valmistelulta kokonaisuudelta. Ehdotetut muutokset ovat luonteeltaan varsin maltillisia, eli kovin suuria muutoksia voimassa olevaan oikeustilaan esityksellä ei tavoitella. Suuri osa esitetyistä muutoksista on luonteeltaan teknisluonteisia ja SM:n hallinnonalan sisäistä työnjakoa uudelleenmääritteleviä. Myös esimerkiksi rahankeräyslupa-ajan pidentämisellä tavoitellaan oletettavasti menettelyn joustavoittamisen lisäksi myös työmäärän vähentämistä, mikä on varmasti perusteltua

niissä tilanteissa, joissa rahankeräysluvan uudelleenmyöntäminen olisi joka tapauksessa tarkoituksenmukaista.

Esityksessä ehdotetaan mahdollisuutta peruuttaa lupa tiettyjen kriteerien täytyessä. Sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että väärinkäytösten puuttumiseen tulisi olla riittävät keinot erityisesti silloin, kun on kyse pitkäkestoisimmista luvista. Mahdollisiin väärinkäytöksiin tulisi olla riittävät valmiudet puuttua ja lähtökohtaisesti lupa tulisikin myöntää vain ajaksi, joka on tarkoituksenmukaista. Lisäksi on tärkeää, että kesken lupakauden olisi tiettyjä tarkastuspisteitä, jolloin aidosti arvioitaisiin jo myönnetyn luvan jatkamisedellytyksiä.

Rahankeräyksellä tarkoitetaan toimintaa, jossa yleisöön vetoamalla kerätään vastikkeetta rahaa. Kuten esityksessä todetaan, internet-aikakaudella liikkeellä on paljon myös epärehellisiä toimijoita, jotka tavoittelevat taloudellista hyötyä rahankeräyslain vastaisesti. Esityksellä pyritään laajentamaan rahankeräystoimintaa jonkin verran nykyisestä. Olisikin perusteltua kysyä, onko rahankeräys ylipäättänsä tarkoituksenmukainen tai paras mahdollinen tapa rahoittaa tietyntyyppistä toimintaa, sillä toiminnan laajentuessa myös väärinkäytösten riskit kasvavat. Voidaan perustellusti kysyä, onko rahankerääminen tarkoituksenmukaisin tai tehokkain tapa rahoittaa esimerkiksi yliopistojen toimintaa.

Kilpailuvaikutusten arviointi on saanut viime aikoina enenevässä määrin merkitystä useissa eri yhteyksissä. Esityksessä todetaan, että aikomuksena on ottaa kilpailuvaikutusten arviointi osaksi lupaharkintaa. Sosiaali- ja terveysministeriön mielestä on tärkeää pyrkiä minimoimaan kilpailuhaitat ja varmistaa, että lupaviranomaisen resurssit olisivat myös tältä osin riittävät.

Kaiken kaikkiaan sosiaali- ja terveysministeriö katsoo, että esitysluonnos rahankeräyslain muuttamiseksi on kokonaisuudessaan perusteltu, eikä sillä on huomauttamista esitykseen liittyen.

Kansliapäällikkö

Päivi Sillanaukee

Neuvotteleva virkamies

Lassi Kauttonen

